

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/25/2018
Identifikačné číslo spisu: 6106209518
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6106209518.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Spirits International B.V., so sídlom 44 Rue de la Vallée, L-2661 Luxembourg, Luxemburské Veľkovoľvodstvo, zast. pobočkou Spirits International B. V., pobočka Nyon, so sídlom Avenue Reverdil 14, 1260 Nyon, zast. advokátskou kanceláriou Zathurecky InPaRtners, s. r. o., so sídlom Kláry Jarunkovej 4, 974 01 Banská Bystrica, konajúca prostredníctvom svojho konateľ'a, advokáta JUDr. Eugena Zátureckého proti žalovanému: FKP SOJUZPLODOIMPORT, so sídlom 1/11 Orlikov per, RU - 107139 Moskva, Ruská Federácia, zast. advokátkou Mgr. Ing. Michaelou Jurkovou, Advokátska kancelária, so sídlom Štúrova 4, 811 02 Bratislava, o určenie majiteľ'stva medzinárodných ochranných známk, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 16CbPv/14/2006, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoPv/3/2016-1112 z 23. februára 2017, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.
- II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd prvej inštancie rozsudkom, č. k. 16CbPv/14/2006-886 zo dňa 24. 04. 2013 zamietol žalobu žalobcu a vyslovil, že o náhrade trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Z odôvodnenia prvoinstančného rozsudku vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia majiteľ'stva medzinárodných ochranných známk (ďalej len „MOZ“) účinných na území Slovenskej republiky (ďalej tiež ako „SR“), zapísaných do Medzinárodného registra ochranných známk vedeného Medzinárodným úradom so sídlom v Ženeve, ako MOZ 574229 „Soviet wine sparkling“, MOZ 562217 „Zubrovka“, MOZ 571311 „Stolichnaya Russian vodka“, MOZ 711772 „Russkaya Russian vodka“, MOZ 633001 „Moskovskaya Russian vodka“, MOZ 475799 „Limonnaya“, MOZ 594069 „Vodka Sibirskaya“. Žalobca tvrdil, že právomoc okresného súdu je daná v zmysle § 37d písm. b/ zákona č.

97/1963 Zb.

o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom a národnú designáciu medzinárodnej ochranej známky, účinnej na území SR, je potrebné považovať za výsledok žiadosti o registráciu podanú na území SR podľa noriem medzinárodného práva, t. j. Madridskej dohody. Naliehavý právny záujem je podľa žalobcu daný potrebou zosúladiť faktický legitímny stav vlastníctva s nelegitímnym formálnym stavom. Žalobca bol zapísaný ako majiteľ dotknutých MOZ v medzinárodnom registri až do 11. 06. 2003. Uviedol, že vecný a právny základ žiadosti o zápis zmeny vlastníctva predmetných MOZ, podanej Ruským patentovým úradom na Medzinárodný úrad, je neznámy. Ak by súd v tomto konaní vyhovel jeho žalobnému návrhu, žalobca by bol následne oprávnený podať na Medzinárodný úrad žiadosť o zápis zmeny majiteľa medzinárodného zápisu v zmysle pravidla 25 ods. 1 písm. a/ a c/ vykonávacieho predpisu k Madridskému dohovoru. Túto žiadosť Medzinárodný úrad akceptuje v zmysle pravidla 27 ods. 1 vykonávacieho predpisu a zapíše zmenu vo vzťahu k dotknutým vyznačeným krajinám. Uviedol ďalej, že rešpektuje nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“, „ÚS SR“ alebo „ústavný súd“), č. k. III. ÚS 343/07-130 zo dňa 20. 01. 2009 (na ktorý poukázal žalovaný), avšak s tým, že princíp prezumpcie zákonnosti postupu národných úradov členských krajín Madridského dohovoru, zmienený ústavným súdom, je vyvrátenou domnienkou a práve popretie platnosti tejto domnienky je základným cieľom podanej žaloby. Žalobca tvrdil, že určenie existencie či neexistencie právneho titulu prechodu alebo prevodu MOZ je prejudiciálnou otázkou, ktorú by mal vyriešiť súd.

3. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Poukazoval na to, že Ruský patentový úrad na základe nariadenia vlády Ruskej federácie č. 494 zo dňa 04. 07. 2002 o práve používať a disponovať s ochrannými známkami uvedenými v prílohe tohto nariadenia v mene Ruskej federácie oznámil Medzinárodnému úradu zmenu majiteľa predmetných MOZ a požiadal ho o zápis zmeny majiteľa MOZ do Medzinárodného registra. Medzinárodný úrad zaregistroval nového majiteľa predmetných MOZ, t. j. FKP SOJUZHPLODOIMPORT dňa 11. 06. 2003 a následne oznámil túto skutočnosť príslušným úradom designovaných krajín, vrátane Úradu priemyselného vlastníctva SR. Tvrdil, že nedošlo k transformácii štátneho podniku VVO Sojuzplodoimport na VAO Sojuzplodoimport, a teda nemohlo dôjsť ani k univerzálnej sukcesii práv a povinností, vrátane práv k ochranným známkam z VVO Sojuzplodoimport na VAO Sojuzplodoimport. Žalobca preto pri nadobúdaní predmetných ochranných známk neboli dobromyseľný vzhľadom na vedomosť o neexistencii univerzálnej právnej sukcesie práv a povinností, vrátane práv k ochranným známkam z VVO Sojuzplodoimport na VAO Sojuzplodoimport. Žalovaný poukazoval aj na to, že predchádzajúci majiteľ MOZ požiadal Úrad priemyselného vlastníctva (ďalej len „ÚPV“) o vydanie vyhlásenia o neúčinnosti zmeny vo vlastníctve predmetných ochranných známk pre územie SR. ÚPV sa však touto žiadosťou odmietol zaoberať, nakoľko nezistil existenciu žiadnych relevantných dôvodov, pre ktoré by mohol neúčinnosť zmeny majiteľstva uvedených MOZ vyhlásiť. Správnosť postupu ÚPV bola neskôr potvrdená aj v náleze Ústavného súdu SR, č. k. III. ÚS 343/07-130 zo dňa 20. 01. 2009. Žalovaný namietal, že dôvody, na základe ktorých Rospatent požiadal o zápis zmeny vo vlastníctve medzinárodných ochranných známk, vrátane predmetných MOZ, nepodliehajú preskúmaniu ÚPV SR, ani preskúmaniu Medzinárodným úradom a môžu byť preskúmané len v súlade s ruským právom. Namietal, že v danom prípade sa jedná o nedostatok právomoci slovenského súdu v zmysle § 37d písm. b/ zákona č. 97/1963 Zb., preto žiadal konanie zastaviť. Pre prípad, že by súd konanie pre nedostatok právomoci nezastavil, žiadal žalobu zamietnuť.

4. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s vyjadrením účastníkov a listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a pri posúdení zistených skutočností vychádzal z § 37d písm. b/ zákona č. 97/1963 Zb., § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), čl. 6 ods. 2, čl. 9 ods. 1 a 2, čl. 9 bis ods. 1 vyhlášky č. 65/1975 Zb. (Madridská dohoda), pravidla 27 ods. 4 vykonávacieho predpisu k Madridskej dohode č. 345/1998 Z. z., § 29 ods. 1 až 3, § 33, § 36 ods. 1 a § 41 ods. 2 zákona č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach.

5. V konaní bola podľa prvoinštančného súdu spornou otázka, kto je majiteľom predmetných ochranných známk a či slovenský súd je oprávnený rozhodovať o zmene majiteľstva k predmetným ochranným známkam. Súd mal za to, že vo vzťahu k medzinárodným zápisom ochranných známk skúma a deklaruje existenciu relevantného právneho titulu

pre prevod alebo prechod takýchto ochranných známk príslušný národný úrad, ktorý vo svojom oznámení Medzinárodnému úradu žiada o zmenu vlastníctva k ochrannej známke. S poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR, č. k. III. ÚS 343/07-130, mal za zrejmé, že oznámenie Medzinárodnému úradu o zmene zápisu majiteľa ochrannej známky predstavuje právnu skutočnosť, z ktorej vyplýva prezumpcia zákonnosti postupu príslušných orgánov cudzích štátov, ktoré sú členmi Madridskej únie, preto ÚPV nie je oprávnený preskúmať zákonnosť postupu zmeny vlastníctva.

6. Vzhľadom na skutočnosti judikované Ústavným súdom SR mal súd prvej inštancie za to, že zákonnosť postupu Rospatentu pri preskúmaní právneho titulu prevodu práva k predmetným MOZ, prípadne zákonnosť registrácie nového majiteľa predmetných MOZ, sú oprávnené skúmať iba kompetentné ruské orgány v súlade s ruským hmotným právom. Vyslovil, že tak ako ÚPV v zmysle rozhodnutia Ústavného súdu SR neprislúcha právomoc rozhodovať o platnosti zmeny vlastníctva k predmetným ochranným známkam, tak nemá túto právomoc ani súd. Uviedol, že prevody vlastníckeho práva k predmetným ochranným známkam vykonané Rospatentom, ktoré sa spravovali ruským hmotným právom, je príslušný posudzovať a rozhodovať o ich zákonnosti iba príslušný orgán v súlade s ruským právom. Medzinárodné ochranné známky nie sú ochrannými známkami registrovanými na území Slovenskej republiky, ale sú známkami, ktorým medzinárodné dohovory priznávajú ochranu aj na území Slovenskej republiky, a preto súd Slovenskej republiky nie je oprávnený rozhodovať o ich platnosti alebo neplatnosti. Žalobca v tomto konaní pochybuje v podstate legitimitu právnych krokov Rospatentu, týkajúcich sa zaslania žiadosti o zmenu majiteľa ochranných známk v súlade

s čl. 9 Madridskej dohody, pričom žiadny príslušný orgán nerozhodol, že konanie Rospatentu nebolo v súlade so zákonom, túto skutočnosť neskúmal ani orgán spôsobilý na zápis predmetných MOZ a v súlade s prezumpciou zákonnosti postupu pri prevode vlastníctva

k predmetným ochranným známkam WIPO tieto zaregistroval. Na základe uvedeného mal súd za to, že aktuálny zápis MOZ v medzinárodnom registri ochranných známk svedčí v prospech žalovaného a tento stav je potrebné rešpektovať v zmysle vnútroštátnej právnej úpravy,

§ 41 ods. 2 zákona č. 506/2009 Z. z.. Súd prvej inštancie preto žalobu zamietol a vyslovil,

že o trovách konania rozhodne v zmysle § 151 ods. 3 O. s. p. po právoplatnosti rozhodnutia.

7. Na odvolanie žalobcu proti prvoinštančnému rozsudku z dôvodov v zmysle § 205 ods. 2 písm. b/, d/ a f/ O. s. p. (č. l. 896 - 905), Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, po preskúmaní veci podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214

ods. 2 O. s. p., uznesením, č. k. 43Cob/148/2013-986 zo dňa 16. 06. 2014, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 221 ods. 1 písm. a/ O. s. p. zrušil a konanie podľa § 221 ods. 2 O. s. p. zastavil. Odvolací súd vychádzal zo záveru, že súdy SR nemajú právomoc rozhodnúť o určovacej žalobe žalobcu. Ako sám žalobca v konaní na súde prvej inštancie uvádzal, žalobu podal s cieľom dosiahnuť rozsudkom súdu určenie, že je majiteľom predmetných medzinárodných ochranných známk, aby si následne mohol na Medzinárodnom úrade podať žiadosť o zápis zmeny majiteľa medzinárodného zápisu v zmysle príslušnej právnej úpravy. Odvolací súd dospel k záveru,

že právomoc súdov SR rozhodnúť o určení majiteľstva žalobcu k medzinárodným ochranným známkam v predmetnom spore voči žalovanému nevyplýva z § 37d písm. b/ zákona č. 79/1963 Zb., ani z iného ustanovenia kolíznej normy, prípadne z medzinárodných zmlúv, ktorými

je Slovenská republika viazaná. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že otázka právomoci súdov SR bola vyriešená uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“), č. k. 4Ndob/12/2008-171 zo dňa 30. 06. 2008, odvolací súd uviedol, že najvyšší súd otázku právomoci súdov Slovenskej republiky v uvedenom uznesení neriešil.

8. Na základe dovolania podaného žalobcom proti uzneseniu odvolacieho súdu, č. k. 43Cob/148/2013-

986 zo dňa 19. 06. 2014, Najvyšší súd SR ako súd dovolací uznesením, č. k. 4Obdo/29/2015-1097 zo dňa 31. 05. 2016, označené uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd uznal opodstatnenosť dovolania žalobcu spočívajúcu v tvrdení o absencii zákonných náležitostí odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Uviedol, že z rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, že otázka právomoci slovenských súdov vo vzťahu k uplatnenému nároku bola posudzovaná aj z hľadiska § 37 zákona č. 97/1963 Zb., ktoré je všeobecným ustanovením pre konania v sporových veciach, podľa ktorého, ak ďalej nie je ustanovené inak, právomoc slovenských súdov je daná, ak osoba, proti ktorej smeruje návrh (žaloba), má na území Slovenskej republiky bydlisko alebo sídlo a ak ide o majetkové práva, ak tu má majetok. Dovolací súd sa však nestotožnil s námietkou žalobcu, podľa ktorej o právomoci slovenských súdov v predmetnej veci už rozhodol Najvyšší súd SR uznesením, sp. zn. 4Ndob/12/2008 zo dňa 30. 06. 2008, pretože uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu riešilo otázku príslušnosti súdu podľa zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov SR.

9. Odvolací súd, viazaný právnym názorom dovolacieho súdu v zmysle § 455 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), v ďalšom konaní uznesením, č. k. 41CoPv/3/2016-1112 zo dňa 23. 02. 2017 rozsudok súdu prvej inštancie, č. k. 16CbPv/14/2006-886 zo dňa 24. 04. 2012 opäť zrušil a konanie zastavil.

10. Odvolací súd po prejednaní veci znovu dospel k záveru, že právomoc súdov Slovenskej republiky rozhodnúť o určení majiteľstva žalobcu k MOZ v spore voči žalovanému nevyplýva z § 37d písm. b/ zákona č. 97/1963 Zb., ale ani z iného ustanovenia kolíznej normy, prípadne z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Uviedol, že predmetom žaloby je nárok na určenie majiteľstva ochranných známkov (určovacia žaloba) a nejde o konanie, týkajúce sa registrácie alebo platnosti ochranných známkov, ktoré sa musia registrovať alebo pri ktorých sa musí žiadať o ochranu, ak sa žiadosť o registráciu alebo ochranu podala na území Slovenskej republiky alebo sa za podanú na území Slovenskej republiky považuje podľa noriem medzinárodného práva (úprava v § 37d písm. b/ zákona č. 97/1963 Zb.).

11. Odvolací súd pri novom prejednaní veci konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vydané ešte za účinnosti O. s. p., ktorý bol s účinnosťou od 01. 07. 2016 zrušený a plne nahradený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. S poukazom na úpravu v § 470 ods. 1, 2 C. s. p., odvolací súd prejednal odvolanie podľa príslušných ustanovení C. s. p., s prihliadnutím na úkony, ktoré boli vykonané v čase účinnosti O. s. p.

12. Poukázaním na § 37d písm. b/ zákona č. 97/1963 Zb., § 9 C. s. p., § 103 a § 104 ods. 1 O. s. p., mal odvolací súd za nepochybné, že v danom prípade ide o spor s medzinárodným prvkom, nakoľko tak na strane žalobcu, ako aj na strane žalovaného vystupujú osoby so sídlom mimo územia Slovenskej republiky, teda cudzinci. Jednou zo základných podmienok konania je vždy právomoc súdov konať vo veci. Vo veciach s medzinárodným prvkom je vždy potrebné posúdiť, či súdy Slovenskej republiky majú právomoc v týchto sporoch, teda či majú oprávnenie a zároveň aj povinnosť vec prejednať podľa procesných predpisov Slovenskej republiky, a teda či konkrétna vec spadá pod jurisdikciu súdov Slovenskej republiky. Nakoľko účastníci konania nie sú subjekty s domicilom v členskom štáte EÚ, otázka právomoci súdov SR sa v tomto prípade posudzuje podľa príslušných ustanovení zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (keďže neexistuje medzinárodná zmluva, resp. medzinárodné zmluvy, ktorými by bola Slovenská republika viazaná a ktorou by boli stanovené odlišné kritériá pre určenie právomoci súdov SR v tejto veci, než aké vyplývajú z príslušných ustanovení zákona č. 97/1963 Zb.).

13. Vo vzťahu k § 37 zákona č. 97/1963 Zb. odvolací súd uviedol, že podľa tohto ustanovenia je v medzinárodnoprávnych vzťahoch daná právomoc slovenského súdu v sporoch o majetkové práva aj vtedy, ak žalovaný má na území Slovenskej republiky majetok. Pojem majetkové práva zahŕňa práva

vyplývajúce z vecného, záväzkového alebo dedičského práva, ako aj majetkové práva vyplývajúce z práv na predmety duševného vlastníctva. Majetkovým sporom sa podľa judikatúry rozumie nielen spor o majetkové plnenie, teda plnenie oceníteľné v peniazoch, ale tiež napr. aj návrh na určenie existencie, či neexistencie práva na takéto plnenie, čo je tiež sporom o majetkové právo.

14. Stotožniac sa s názorom žalobcu, odvolací súd uviedol, že medzinárodný zápis ochrannej známky predstavuje záväzok národných designácií platných a účinných v konkrétnych štátoch Madridskej únie, označených pôvodným prihlasovateľom v prihláške medzinárodného zápisu, pričom konkrétna národná designácia medzinárodnej známky

je autonómnym majetkovým právom platným a účinným na danom štátnom teritóriu, teda právom, s ktorým možno nakladať a disponovať. Nestotožnil sa však s tvrdením žalobcu o tom, že majetkové právo je majetkom. Pokiaľ je žalovaný v medzinárodnom registri vedenom Medzinárodným úradom v Ženeve zapísaný ako majiteľ ochranných známk designovaných, teda účinných na území SR, je osobou, ktorá má na území SR majetkové práva, nemá tu však majetok. Práve existencia majetku na území SR zakladá právomoc súdov SR v sporoch o majetkové práva, preto pokiaľ tu žalovaný majetok nemá, nie je daná právomoc slovenského súdu na prejednanie sporu týkajúceho sa majetkového práva.

15. Odvolací súd ďalej uviedol, že medzinárodný zápis ochrannej známky nahrádza zápisy na jednotlivých národných úradoch štátov, ktoré sú členmi Madridskej dohody. Samotný zápis konkrétnej ochrannej známky do medzinárodného registra ochranných známk

nie je možný bez zápisu ochrannej známky v štáte pôvodu známky, v tomto prípade Ruskej federácii, preto ani jednotlivé designácie medzinárodných ochranných známk členskými štátmi Madridskej únie nie sú samostatnými ochrannými známkami so samostatnými účinkami. Majetkom, v tomto prípade nemotným majetkom ako právom k ochrannej známke, preto nie je designácia medzinárodnej ochrannej známky na území Slovenskej republiky.

16. V posudzovanom prípade k zmene zápisu majiteľa ochranných známk v registri medzinárodných ochranných známk došlo na základe žiadosti a oznámenia Rospatentu,

teda príslušného orgánu Ruskej federácie. Ako na to poukázal aj súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, jednotlivé národné designácie sa nestali nezávislé od pôvodnej medzinárodnej ochrannej známky, preto aj rozhodovať o tom, kto je majiteľom predmetných ochranných známk, je oprávnený len príslušný orgán podľa ruského hmotného práva. Žalobca sám v konaní na súde prvej inštancie uvádzal, že žalobu podal s cieľom dosiahnuť na základe rozsudku slovenského súdu určenie, že majiteľom predmetných medzinárodných ochranných známk je žalobca, aby si následne mohol podať

na Medzinárodnom úrade žiadosť o zápis zmeny majiteľa medzinárodného zápisu v zmysle príslušnej právnej úpravy. Žalobca podanou žalobou vlastne spochybňuje legitimitu právnych krokov Rospatentu ako príslušného orgánu Ruskej federácie ohľadne žiadosti o zmenu majiteľa ochranných známk v medzinárodnom registri ochranných známk. Stotožniac sa s odôvodnením prvoinštančného súdu, a to aj s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR, odvolací súd uviedol, že zákonnosť postupu zmeny vlastníctva v tomto prípade sú oprávnené skúmať iba kompetentné ruské orgány v súlade s ruským hmotným právom.

17. Nakoľko žalovaný nemá na území Slovenskej republiky majetok, právomoc súdu Slovenskej republiky v tejto veci nie je možné založiť na princípe quasi in rem (právomoc súdu založená na majetku, resp. na práve žalovaného na majetok). Súd prvej inštancie mal preto predovšetkým posúdiť, či je oprávnený prejednať žalobu žalobcu, teda právnickej osoby

s postavením cudzinca voči žalovanému, ktorý je tiež právnickou osobou s postavením cudzinca, o určenie, že majiteľom medzinárodných ochranných známk zapísaných do medzinárodného registra ochranných známk, vedeného Medzinárodným úradom so sídlom v Ženeve, je žalobca. Vo vzťahu k

uvedenému odvolací súd konštatoval, že právomoc je procesná podmienka na strane súdu predstavujúca súbor oprávnení a povinností vec prejednať a rozhodnúť. Právomoc v medzinárodnom civilnom procesnom práve preto rieši otázku, či je konkrétnu vec oprávnený prejednať a rozhodnúť slovenský súd (alebo súd iného štátu, prípadne medzinárodný súd). Úprava v zákone č. 97/1963 Zb. rozlišuje tzv. všeobecnú právomoc (§ 37), alternatívnu, t. j. súbežnú alebo konkurenčnú právomoc (§ 37a až § 37c) a výlučnú právomoc (§ 37d). Právomoc slovenského súdu môže byť založená aj písomnou dohodou medzi účastníkmi záväzkového vzťahu, avšak okrem prípadov tzv. výlučnej právomoci.

18. Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu dospel odvolací súd k záveru, že súdy Slovenskej republiky nemajú v tomto prípade právomoc rozhodnúť o určovacej žalobe žalobcu, a to ani podľa § 37 zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. Vo vzťahu k námietke žalobcu, spočívajúcej v tvrdení, že otázka právomoci súdov SR bola v tejto veci vyriešená už uznesením Najvyššieho súdu SR, č. k. 4Ndob/12/2008-171 zo dňa 30. 06. 2008, odvolací súd odkázal na jej zdôvodnenie vo svojom predchádzajúcom uznesení, sp. zn. 43Cob/148/2013 zo dňa 19. 06. 2014, s tým, že správnosť tam uvedených záverov o tom, že Najvyšší súd SR otázku právomoci súdov Slovenskej republiky zatiaľ neriešil, dovolací súd potvrdil.

19. Zdôrazniac, že v zmysle § 9 C. s. p. je právomoc súdu Slovenskej republiky procesnou podmienkou na strane súdu, pričom nedostatok právomoci spôsobuje vždy neodstrániteľnú vadu konania, majúcu za následok zastavenie súdneho konania, odvolací súd dospel k záveru, že v tomto konaní nie je daná právomoc súdov Slovenskej republiky. Rozsudok súdu prvej inštancie preto v zmysle § 389 ods. 1 písm. a/ C. s. p. zrušil a konanie podľa § 391 ods. 1 C. s. p. zastavil. Odvolací súd sa s poukazom na uvedené nezaoberal v odôvodnení svojho rozhodnutia jednotlivými dôvodmi uvádzanými v odvolaní žalobcu, rovnako necitoval podrobne vyjadrenia žalovaného a nemal za potrebné zaoberať sa ani právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý žalobu žalobcu zamietol. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 tak, že nárok na ich náhradu priznal žalovanému proti žalobcovi, ktorý procesne zavinil zastavenie konania tým, že podal žalobu na súde, ktorý nemal právomoc rozhodnúť o jeho nároku. S poukazom na § 392 C. s. p. odvolací súd rozhodol uznesením.

20. Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 31. 03. 2017.

21. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. l. 1135 - 1141), prípustnosť ktorého odôvodnil ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p., v spojení s § 431 C. s. p.

22. Žalobca v dovolaní poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 8Cdo/213/2016 zo dňa 19. 01. 2017 a vyslovil, že podľa jeho názoru sú splnené obidve podmienky prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., keďže dovolaním je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo konanie vo veci zastavené, a teda ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. K druhej podmienke prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. (spočívajúcej v nesprávnom procesnom postupe súdu, ktorým bolo strane znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), žalobca poukázal na skutočnosť, že odvolací súd v rámci nového prejednávania veci, opätovne uznesením zo dňa 23. 02. 2017 odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a konanie zastavil, konštatujúc, že právomoc súdov SR konať vo veci nie je daná ani v zmysle § 37 zákona č. 97/1963 Zb., vzhľadom na ktorú skutočnosť sa odvolaním meritórne nezaoberal. Odvolaciemu súdu žalobca vytkol, že (opakovane) zrušil meritórny rozsudok okresného súdu a konanie vo veci zastavil bez toho, aby sa súd prvej inštancie otázkou právomoci súdu podľa § 37 zákona č. 97/1963 Zb. akokoľvek zaoberal, súčasne bez toho, aby žalobca mohol voči takémuto rozhodnutiu a jeho dôvodom uplatniť riadny opravný prostriedok. Takýmto postupom bolo podľa žalobcu odňaté právo jeho osobe na realizáciu jemu patriacich procesných práv, teda právo na odvolanie. Uvedené vníma ako vážne porušenie práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, zvlášť v situácii, keď

konečné rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá pred súdom prvej inštancie nebola riešená. Podľa názoru žalobcu, odvolací súd mal po zrušení meritórneho prvoinštančného rozhodnutia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a uložiť mu povinnosť posúdiť otázku právomoci slovenského súdu, tak v zmysle § 37d písm. b/ zákona č. 97/1963 Zb., ako aj v zmysle § 37 zákona č. 97/1963 Zb., s tým, že v prípade zistenia nedostatku právomoci slovenského súdu, ako neodstrániteľného nedostatku procesnej podmienky konania v zmysle § 161 ods. 2 C. s. p., má súd prvej inštancie konanie zastaviť a nerozhodovať vo veci meritórne.

23. Žalobca v ďalšej časti dovolania namietol odňatie práva na uplatnenie dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., tvrdiac, že v dôsledku nesprávneho postupu vo veci konajúcich súdov podmienka prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. v danom prípade nebola formálne splnená. Žalobca vyslovil názor, že pokiaľ by súd prvej inštancie rozhodol spôsobom procesne určeným v § 104 O. s. p., konanie by zastavil, rovnako pokiaľ by odvolací súd zrušil nesprávne meritórne rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie s primeraným poučením ohľadne aplikácie O. s. p. pre prípad zistenia nedostatku právomoci slovenského súdu, súd prvej inštancie by konanie zastavil. V oboch prípadoch by odvolací súd prvoinštančné rozhodnutie potvrdil a podmienka prípustnosti dovolania v zmysle § 421 C. s. p. by bola splnená. Nesplnenie podmienky prípustnosti dovolania tak bolo spôsobené nesprávnym postupom súdov prvej a druhej inštancie, čím došlo k znemožneniu uplatnenia procesného práva žalobcu na preskúmanie rozhodnutia odvolacieho súdu v dovolacom konaní v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 432 C. s. p. Podľa žalobcu by v prípade prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. spôsob riešenia právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nemohol pred dovolacím súdom obstať a dovolanie by bolo úspešné.

24. Napriek nedostatku prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., žalobca v ďalšej časti dovolania poukázal na porušenie zákonnosti a odklonenie sa odvolacieho súdu od konsolidovanej praxe dovolacieho súdu, žiadajúc, aby dovolací súd pri hodnotení prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. k okolnostiam sprevádzajúcim rozhodovanie odvolacieho súdu, prihliadol. V tejto časti namietol nesprávne posúdenie právomoci slovenského súdu konať v predmetnej veci, odvolacím súdom. Tvrdí, že toto posúdenie záviselo od interpretácie ustanovenia § 37 zákona č. 97/1963 Zb. a vyriešenia právnej otázky, či pojem „majetok“ zahŕňa aj pojem „majetkové práva“. Odvolací súd sa podľa žalobcu pri riešení danej otázky výrazne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj iných súdov. Poukázal na výkladové stanovisko k vzťahu pojmov majetok a majetkové práva v rozsudku dovolacieho súdu, sp. zn. 2Cdo/168/2005 zo dňa 31. 03. 2006, na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2MOBdo/4/2012 zo dňa 11. 09. 2013, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 25CoKR/2/2014 zo dňa 21. 07. 2014, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR 3/2016, uznesenie Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 10Cmo/414/95 zo dňa 15. 11. 1995, publikované v Zbierke NS ČR ako Rc 37/1997, ako aj prípad Anheuser-Busch Inc. versus Portugalsko, žaloba č. 73049/01 (rozhodnutie zo dňa 11. 10. 2005). Žalobca aj s poukazom na § 1 ods. 2 a § 8 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, § 6 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 77 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a komentár k Ústave SR z roku 1997 tvrdí, že odvolací súd sa svojim postupom pri riešení otázky, či pojem „majetok“ zahŕňa alebo nezahŕňa pojem „majetkové práva“ a následnej interpretácii §-u 37 zákona č. 97/1963 Zb., dostal do priameho rozporu s čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), ako aj s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

25. Na základe vyššie uvedených tvrdení žalobca dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, rovnako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie so záväzným pokynom týkajúcim sa ďalšieho postupu a rozhodovania vo veci.

26. K dovolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný (č. l. 1181 - 1184), ktorý z dôvodu nenaplnenia

zákonných podmienok prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/
a § 421 C. s. p. navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

28. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (1. júla 2016).

29. V danom prípade bolo konanie o žalobe žalobcu o určenie majiteľstva medzinárodných ochranných známk, začaté pred 1. júlom 2016 (žaloba doručená prvoinštančnému súdu dňa 09. 06. 2006 na č. l. 1 spisu) a aj rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vydané pred 1. júlom 2016 (dňa 24. 04. 2013), a teda ešte podľa O. s. p. Na odvolanie žalobcu rozhodol odvolací súd uznesením po 1. júli 2016 (dňa 23. 02. 2017 po tom, ako dovolací súd zrušil predchádzajúce uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 19. 06. 2014 a vec mu vrátil ďalšie konanie), a teda už podľa C. s. p. a dovolanie žalobcu bolo podané tiež podľa C. s. p. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol C. s. p. ako nový civilný procesný kódex v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou v O. s. p., je potrebné dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie.

30. V zmysle uvedeného, úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj opodstatnený; pre opačný prístup nedáva Civilný sporový poriadok podklad v žiadnom z jeho ustanovení. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť až k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Pokiaľ by dovolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon.

31. Dovolací súd sa preto v prvom rade zaoberal otázkou prípustnosti dovolania podaného žalobcom.

32. Podľa § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

33. Podľa § 420 C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti).

34. Vychádzajúc z uvedeného, právna úprava v C. s. p. okruh rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie, zúžil; kým predošlá procesná norma (O. s. p.) pripúšťala dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, C. s. p. prípustnosť dovolania zakotvil v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcejmu hmotnoprávny charakter (potvrdzujúce a zmeňujúce rozsudky) alebo proti rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom končí, sa považuje rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak ako jeho vecným prejednaním (typicky rozhodnutia o zastavení konania, odmietnutí odvolania a pod.).

35. V predmetnej veci je dovolaním žalobcu napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici ako odvolacieho súdu, ktorým zrušil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavil z dôvodu nedostatku právomoci súdov SR konať o žalobe žalobcu, a teda v zmysle vyššie uvedeného (bod 35.) ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, podliehajúce dovolaciemu prieskumu podľa § 420 C. s. p.

36. Vo vzťahu k vade zmätočnosti v zmysle § 420 C. s. p. je nutné, aby dovolateľ v dovolaní jednoznačne uviedol, ktorou z väd zmätočnosti uvedenej pod písm. a/ až f/ je podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, poznačené a zároveň je jeho (procesnou) povinnosťou podľa § 431 ods. 2 C. s. p. uviesť, v čom konkrétne táto vada spočíva.

37. V danom prípade žalobca (ďalej tiež ako „dovolateľ“) v dovolaní namietol vadu zakotvenú v § 420 písm. f/ C. s. p., spočívajúcu v nesprávnom procesnom postupe, ktorým mu konajúce súdy znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V rámci uvedeného namietol, že odvolací súd uznesením, č. k. 41CoPv/3/2016-112 zo dňa 23. 02. 2017 odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu 16CbPv/14/2006-886 zo dňa 24. 04. 2003 opakovane zrušil a konanie zastavil z dôvodu nedostatku právomoci súdov SR konať vo veci v zmysle § 37 zákona č. 97/1963 Zb., a to bez toho, aby sa súd prvej inštancie otázkou právomoci súdu podľa uvedeného ustanovenia vôbec zaoberal. Tvrdí, že takýmto postupom odvolacieho súdu mu bolo odňaté právo na realizáciu jemu patriaceho procesného práva na podanie odvolania, ktorú okolnosť vníma ako porušenie práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces.

Podľa názoru žalobcu mal odvolací súd meritorne rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie s tým, aby sám posúdil otázku právomoci slovenských súdov konať v predmetnej veci v zmysle § 37d písm. b/, ako aj § 37 zákona č. 97/1963 Zb.

38. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/

C. s. p. musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces.

39. S prihliadnutím na obsah dovolania žalobcu, dovolací súd sa zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia žalobcu o tom, že postup odvolacieho súdu, ktorý konanie pre nedostatok právomoci súdov SR konať v predmetnej veci zastavil, bol nesprávny.

40. Podľa § 103 O. s. p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

41. Podľa § 104 O. s. p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

42. Podľa § 9 C. s. p., ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

43. Podľa § 161 ods. 1, 2 C. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

44. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady, aby súd mohol rozhodnúť vo veci samej. Nedostatok procesnej podmienky spôsobuje tzv. vadu konania, ktorá z hľadiska následku na prebiehajúce civilné konanie, môže byť odstrániteľná alebo neodstrániteľná. V súlade s princípom arbitrárneho poriadku (jednotnosti konania,)

súd je povinný skúmať procesné podmienky počas celého konania, v ktoromkoľvek jeho štádiu, pričom konaním sa rozumie jeden celok od momentu jeho začatia až do právoplatného skončenia.

45. Z dikcie § 9 C. s. p. je zrejmé, že nedostatok právomoci súdu predstavuje vždy neodstrániteľnú vadu konania s nevyhnutným následkom vo forme uznesenia o zastavení súdneho konania, vydanie ktorého musí po zistení nedostatku právomoci nasledovať bezodkladne (ktorý pojem v zmysle výkladového pravidla podľa čl. 3 C. s. p. je treba vykladať ako „okamžite“). Ak súd dôjde k záveru o nedostatku svojej právomoci, je povinný v uznesení o zastavení konania súčasne rozhodnúť o tom, do právomoci ktorého orgánu (správneho alebo iného) právny spor patrí a pokiaľ takýto orgán nedokáže spoľahlivo ustáliť, potom platí nevyvrátiteľná právna domnienka, že vec patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky

(R 82/2002). Absencia výroku o postúpení veci predstavuje odňatie práva na súdnu ochranu, s výnimkou prípadov zastavenia konania pre nedostatok právomoci tuzemských súdov (NS ČR 28Cdo/361/2009).

46. Odvolanie ako riadny opravný prostriedok predstavuje právny inštitút umožňujúci preskúmanie rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania odvolacím súdom, za účelom dosiahnutia nápravy napadnutého rozhodnutia. Prejednanie a rozhodovanie o odvolaní sa realizuje v odvolacom (opravnom) konaní v čase, kedy preskúmané rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť, a teda je súčasťou základného súdneho konania do právoplatného skončenia prejednávanej veci.

47. Preto pokiaľ Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica o zamietnutí žaloby o určenie majiteľstva medzinárodných ochranných známk, uznesením, č. k. 41CoPv/3/2016-1112 zo dňa

23. 02. 2017, konanie pre zistenie nedostatku právomoci súdov SR konať a rozhodnúť o žalobe žalobcu zastavil, postupoval podľa názoru dovolacieho súdu v súlade s ust. § 161, § 9 C. s. p., prihliadajúc na existenciu či neexistenciu právomoci súdu vo veci konať a rozhodnúť o nej.

Súd bol povinný skúmať túto podmienku konania ex officio, bez podnetu účastníka konania a v prípade zistenia nedostatku tejto procesnej podmienky konanie zastaviť. Na základe uvedeného preto dovolací súd konštatuje, že postupom odvolacieho súdu, ktorý súčasne so zrušením meritórneho rozhodnutia prvoinštančného súdu konanie z dôvodu nedostatku právomoci súdov Slovenskej republiky rozhodnúť o určovacej žalobe žalobcu sám zastavil, bez zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie, nedošlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces.

48. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže z obsahu spisu nevyplýva, že by sa odvolací súd v prejednávanej veci dopustil porušenia procesných oprávnení žalobcu, dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p. nedošlo, z dôvodu ktorého dovolanie žalobcu ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

49. Dovolací súd okrajovo k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. (ktorého nedostatok skonštatoval aj sám dovolateľ) uvádza, že preskúmaniu dovolania v zmysle uvedeného ustanovenia bráni prioritne skutočnosť, že dovolaním napadnuté uznesenie, ktorým odvolací súd zastavil konanie, nie je rozhodnutím, proti ktorému je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. (ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie).

50. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p).

51. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.